

Edukacja osób niepełnosprawnych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Edukacja osób niepełnosprawnych
Kod przedmiotu	05.6-WP-PEDT-EDON-K_pNadGenUKR5G
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	doktoranckie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	7
Liczba punktów ECTS do zdobycia	1
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Konwersatorium	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z problematyką edukacji osób z niepełnosprawnością - jej wielowymiarowością, zróżnicowaną przestrzennie, programowo-organizacyjnie i w zakresie wsparcia ofertą, słabościami upowszechnianych proinkluzyjnych działań i rozwiązań oraz zakresem możliwych i koniecznych zmian w jej przestrzeni.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

1. Koncepcyjne modele niepełnosprawności człowieka (biologiczny, społeczny, biopsychospołeczny) a praktyczne działania i rozwiązania w edukacji i rehabilitacji (powiązanych procesów) osób z niepełnosprawnościami.
 2. Wielowymiarowość procesu edukacji (też rehabilitacji) osób z niepełnosprawnościami; wiodące nurty dotychczasowych pronormalizacyjnych i integracyjnych zmian w przestrzeni edukacyjnej i społecznej osób z niepełnosprawnością – krytyczna analiza.
 3. System kształcenia specjalnego (segregacyjnego) w kontekście integracyjnych dążeń dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością - nowe możliwości czy tylko ograniczenia?
 4. Niepełnosprawność versus specjalne potrzeby edukacyjne? Założenia i realizacja inkluzji społecznej i edukacyjnej dzieci/uczniów z niepełnosprawnością i/lub o specjalnych potrzebach. Możliwe prowłuczające rozwiązania w systemie edukacji – organizacyjne, programowe, przestrzenne.
 5. Ograniczenia i słabości współczesnej oferty edukacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami i/lub o specjalnych potrzebach. Słabości europejskiej i rodzimej oferty.
 6. Selekcyjne i segregacyjne praktyki w systemie edukacji jako utrudnienie dla włączania. Doświadczenia uczniów, nauczycieli i pedagogów związane z upowszechnianym proinkluzyjnym kształceniem.
 7. Dotkliwość społeczno-kulturowych barier dla edukacyjnej integracji i włączania oraz normalizacji życia osób z niepełnosprawnością.
 8. Koncepcje systemowego wspierania osób z niepełnosprawnością; ich implikacje dla procesu edukacji i rehabilitacji tych osób. Społeczno-ekologiczny model wsparcia.
 9. Probolońskie zmiany w kształceniu realizatorów prointegracyjnej edukacji (i rehabilitacji) uczniów/osób z niepełnosprawnościami - pedagogów specjalnych i nauczycieli.
- Wskaźniki wymywania jakości ich kształcenia (pedagogicznego, nauczycielskiego) i kompetencji; zakresy możliwych i koniecznych zmian.

Metody kształcenia

Praca z tekstem źródłowym, praca w grupie, dyskusja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Posiada wiedzę na temat założeń i wiodących rozwiązań w edukacji (też rehabilitacji) osób z niepełnosprawnością i/lub o specjalnych potrzebach; zróżnicowanych organizacyjnie i przestrzennie formach kształcenia – specjalnych, prointegracyjnych oraz upowszechnianych inkluzyjnych; ich walorach i ograniczeniach oraz zakresach możliwych i koniecznych zmian w ich tworzeniu i funkcjonowaniu	K_W01	praca pisemna	Konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Posiada wiedzę z zakresu niepełnosprawności i specjalnych potrzeb uczniów (społecznych, technicznych, edukacyjnych) oraz metod pracy z osobami ze zróżnicowanymi niepełnosprawnościami	• K_W03	• praca pisemna	• Konwersatorium
Potrafi trafnie analizować przyczyny i przebieg istotnych dla osób z niepełnosprawnością procesów, a zwłaszcza społecznej i edukacyjnej integracji, normalizacji życia, inkluzji społecznej, także niekorzystnych zjawisk społecznych - barier, naznaczania, stygmatyzacji, wykluczania czy marginalizacji; formułować własne opinie, propozycje rozwiązań ograniczających nasilenie tych zjawisk	• K_U02	• dyskusja	• Konwersatorium
Formułuje argumenty potwierdzające walory współpracy podmiotów zaangażowanych w proces edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością dla efektywnego planowania i realizacji związanych z nimi działań	• K_U04	• bieżąca kontrola na zajęciach	• Konwersatorium
Posiada umiejętności prezentowania treści z zakresu socjologii/pedagogiki i nauk pokrewnych w formie prac pisemnych oraz publicznych prelekcji	• K_U05	• praca w grupie, dyskusja	• Konwersatorium
Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując określone role oraz odpowiedzialność za skutki	• K_K04	• praca w grupie	• Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Forma zaliczenia konwersatorium	Uwagi
zaliczenie z oceną	Tak
praca pisemna	zgodna z wymogami podanymi przez prowadzącego
Aktywność podczas zajęć, dyskusja	Merytoryczne przygotowanie, poprawny sposób wygłaszania opinii, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych teorii i danych.
Zasady uzyskania oceny z konwersatorium	Ocena z konwersatorium stanowić będzie średnią ważoną z oceny z pracy pisemnej (60%) i aktywności na zajęciach (40%)

Ocena końcowa z przedmiotu = ocena z konwersatorium

Literatura podstawowa

- Gajdzica Z. (2011) Sytuacje trudne w opinii nauczycieli klas integracyjnych, Kraków
- Gajdzica Z. (2013) Kategorie sukcesów w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków
- Janiszewska-Nieścioruk Z. (red.) (2010) Uczeń o specjalnych potrzebach w przestrzeni współczesnego systemu edukacji, Zielona Góra
- Kowalik S. (2007) Psychologia rehabilitacji, Warszawa
- Krause A. (2010) Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków
- Maciarz A. (1999) Z teorii i badań społecznej integracji dzieci niepełnosprawnych, Kraków
- Sadowska S. (2005) Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń
- Sadowska S. (2006) Jakość życia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, Kraków
- Szumski G. (2006) Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych, Warszawa
- Szumski G. (2010) Wokół edukacji włączającej, Warszawa
- Zamkowska A (2009) Wsparcie edukacyjne uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w różnych formach kształcenia na I etapie edukacji, Radom

Literatura uzupełniająca

- Borecka-Biernat D. (red.) (2010) Sytuacje konfliktu w środowisku rodzinnym, szkolnym i rówieśniczym, Warszawa
- Chromiec E. (2006) Edukacja w kontekście różnicy i różnorodności kulturowej, Kraków
- Śliwerski B. (2015) Edukacja (w) polityce Polityka (w) edukacji, Kraków
- Wojciechowski F. (2007) Niepełnosprawność, rodzina, dorastanie. Warszawa

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Dorota Szaban, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-07-2016 13:10)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ